

Evang; jeg har meget godt indseet og ogsaa i mit Foredrag udtrykkelig erkjendt, at man for at komme ind i adskillige Livsstillinger, hvori man er saa godt som nødt til at komme, er forpligtet til at lade sig vaccinere. Jeg har derfor ogsaa bemærket, hvorledes en saadan Evang, naar det først er givet, at den er nødvendig til en stor Mængde Menneskers Frelse, er retfærdiggjort. Naar jeg har talt om det Lempelige i en Vaccinationslov, har jeg sat det deri, at man intet Multeringsystem har havt, og det Ubefalende ved den har jeg fundet deri, at man undgik mange Fortrædeligheder og Forsviklinger, mange besværlige Controller, som ere nødvendige, naar man gennem Multer skulde frembringe Vaccinationen, Noget, som ellers flere Gange har været foreslaaet og som ogsaa kunde have Adskilligt for sig. Naar den ærede Taler iøvrigt har bemærket, at der endogsaa er et Forhold, som aldeles er uafhængigt af Enhvers Frihed, der gjør det nødvendigt at lade sine Børn vaccinere, og sagt, at Enhver er forpligtet til at lade sine Børn gaae i Skole, saa maa jeg dog gjøre den Bemærkning, at det ikke er nødvendigt at lade sine Børn vaccinere, forinden de gaae ind i de almindelige Skoler, de Skoler, de ere forpligtede til at søge, men kun naar Noget træder ind i andre Skoler eller Opdragelsesanstalter, som ikke ere Gjenstand for nogen tvingende Forpligtelse. Forresten anseer jeg det med Hensyn til Friheds-Begrebet for i sig selv ikke at være af stor Vigtighed, enten man umiddelbart siger, at Enhver skal lade sine Børn under en vis Alder vaccinere, eller at man skal lade dem vaccinere, naar der skal meddeles dem en vis Underviisning, som Forældrene finde det nødvendigt at der meddeles dem, eller i alt Fald naar de confirmeres eller indgaae Ægteskab og saa fremdeles. Jeg har aldeles ikke havt den Mening, at det med Hensyn til Begrebet om Frihed var nogen væsentlig Forskiel; men jeg har med Hensyn til de Fortrædeligheder og Ubehageligheder, som Executionen gennem Multer vilde give Anledning til, fundet et stort Fortrin deri, at vor Lov om Vaccinationen saa godt som fuldbyrder sig selv ved Hjælp af de Controller, som Embedsmændene ved andre Leiligheder, uden at dette synderligt besværer dem,

kunne føre. Naar den ærede Taler har opholdt sig meget ved den Attest, der var foreskrevet ved Frdn. 3die April 1810, saa har han dog selv indrømmet, at det, han derved stodte sig over, er for lange siden forandret og at det altsaa ikke kan nu være af nogen Vigtighed. Men jeg maa derhos bemærke, at det vist aldrig har været de Mands Mening, som have foreslaaet denne Attest, eller Regjeringens, som bifaldt den, at Noget skulde paa Ære og Samvittighed forsikre, at Individierne ved Vaccinationen vare fuldkomment betryggede imod Koppesygdommen; men denne Forsikring paa Ære og Samvittighed gif ud paa det Facit, at de havde anvendt Vaccinationen paa den foreskrevne Maade; det Andet, at man var betrygget imod Koppesygdommen, var en Mening, som paa den Tid blev ytret, og en Mening, som den Tids Læger havde, der nøde den første Anseelse her i Landet og toge sig meest af Vaccinationen, af hvilke Læger jeg blot skal nævne den Mand, hvis Mening jeg ogsaa den Tid havde Leilighed til at erfare, nemlig afdøde Conferentsraad H. Gallsen. Naar den ærede Taler mener, at den her indførte Religionsfrihed ogsaa skulde medføre Frihed til at fritages for Vaccinationen, idetmindste paa middelbar Maade føre dertil, da troer jeg vistnok, at det gjerne er muligt, at man inden 10 Aar vil have Religionssecter, som profitere, at man ikke skal have Lov til at lade sine Børn vaccinere. Det forudsæer jeg som et sørgeligt Resultat af den nu herskende Gjæring; men det troer jeg dog ikke, at Lovgivningen behøver at give efter for; thi den Frihed at dyrke Gud som man efter sin bedste Overbeviisning finder rigtigst, medfører dog ikke en Frihed til enten at foretage sig hvilke som helst Handlinger, som man paa en usorligst Maade kunde antage at indeholde en Gudsdyrkelse, eller efterlade det, som Statens Love af gode Grunde have foreskrevet Borgerne. Naar det er blevet paaberaabt, at man i den senere Tid har ophævet Quarantainen for Koppespatienter, saa er det Noget, som slet ikke angaaer Vaccinationen selv, men kun Bestemmelser, som vare indlemmede i den oprindelige Vaccinationsforordning. Denne Forandring har havt sin gode Grund deri, at efterat Vac-